

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
2023-2024 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

SAĞLIK SOSYOLOJİSİ
DERS KİTAPÇIĞI

DERSTEN SORUMLU ÖĞRETİM ELEMANLARI

Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN

Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN

SAMSUN

2024

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ	3
2. SAĞLIK SOSYOLOJİSİ.....	5
2.1.Dersin Tanımı ve Amacı.....	5
2.2. Eğitim Modeli.....	5
2.3. Dersin Genel Hedefleri:.....	5
2.4. Dersin Programdaki Yeri.....	5
2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	5
2.6. Dersin Değerlendirmesi.....	5
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ.....	6
3.1. Sağlığı Tanımlama Değerlendirme Yöntemleri Dersi Haftalık Ders İçeriği.....	6
4. DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR:.....	7

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI
VE DEĞERLERİ

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına etik, kanıta dayalı uygulama ile cevap veren mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alanda istihdam edilir.
2. Sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademik ve kişisel gelişimine devam eder.
3. Hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygun bütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.
5. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.
6. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.
7. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.

8. Sağlığın geliştirilmesi, sŸrdŸrŸlmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma gŸvenli, yetkin, şefkatli, etik, bŸtŸncŸl, çevreye ve kŸltŸre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.

9. Bireyselleştirilmiş, gŸvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.

Değerlerimiz; Hemşirelik bŸlŸmŸ olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra AtatŸrk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. Bakım: Bakım hemşirelik uygulamasının ŸzŸdŸr. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bŸtŸncŸl, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.

2. Duyarlılık: KŸltŸr, evre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.

3. Etik: Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dŸrŸst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.

4. Profesyonellik: Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, dŸřŸnce ŸzgŸrlŸđŸne, ŸrgŸtlenme bilincine dayanan, ŸzgŸvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektŸel hemşireler olmaya kararlıyız.

5. Bilimsellik/Yenilikçilik: Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıtı dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.

6. Katılımcılık/paydaş odaklılık: Hemşirelik Ÿđrencilerinin tŸm potansiyellerini geliştirmek Ÿzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve Ÿđretim anlayışını geliştirmeye ve sŸrdŸrmeye kararlıyız.

2. SAĞLIK SOSYOLOJİSİ

2.1.Dersin Tanımı ve Amacı

Bu ders, sağlık hizmetleri ile toplumun sosyo-kültürel yapısı arasındaki ilişkiyi kurmayı, sağlık hizmetlerinde verimliliği artırmaya yönelik davranış geliştirmeyi öğretir.

2.2. Eğitim Modeli

Bulaşıcı Hastalıklar Hemşireliği dersinin öğretiminde klasik eğitim modeli kullanılmaktadır.

2.3. Dersin Genel Hedefleri:

Bu derste öğrencinin;

1. Sağlık-hastalık ile toplum arasındaki ilişkiyi kavrayabilme,
- 2.Sağlık-hastalık olgusunu etkileyen toplumsal faktörleri kavrama,
- 3.Sağlık-hastalığın kültürel değerler ile ilişkisini kurabilme,
4. Hastalık davranışının sosyolojik nedenlerini kavrayabilme,
5. Sağlık hizmeti verimliliğini geliştirecek bilinç oluşturabilmesi hedeflenmektedir.

2.4. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ikinci sınıfının bahar döneminde verilir. Haftada 2 saat teorik, 4 ACTS 2 kredilik bir derstir.

2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Dersin işleyişinde; anlatım, tartışma, soru-cevap, gibi yöntem ve teknikler kullanılacaktır. Temel kaynak olarak tanımlanan kitaplara ek olarak verilen okumalar bireysel gelişimi destekleyecektir.

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Ders değerlendirmesini bir ara sınav, bir final sınavı notu oluşturmaktadır. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği ile Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Öğretim Sınav Yönetmeliğine göre teorik derslerin %30' undan fazlasına devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz.

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

3.1. Sağlık Tanımlama Değerlendirme Yöntemleri Dersi Haftalık Ders İçeriği

SAĞLIK SOSYOLOJİSİ DERS AKIŞI		
TARİHLER	ÖĞRETİM ELEMANI	KONU DAĞILIMLARI
28.02.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Tanışma, Ders Tanıtımı, Beklentiler
06.03.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	Sağlık Sosyolojisi Giriş, Temel Kavramlar
13.03.2024	Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Hastalık Olgusu
20.03.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	Hastalık ve Toplumsal İlişkiler
27.03.2024	Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Hastalık ve Kültürel İlişkiler
03.04.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	Hastalık ve Ekonomik İlişkiler
10.04.2024		RAMAZAN BAYRAMI
17.04.2024	Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Hasta-Hemşire İlişkileri
24.04.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Öğrenci Çalışmaları
01.05.2024		İŞÇİ BAYRAMI- ARA SINAV HAFTASI
08.05.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	Hasta-Hekim İlişkileri
15.05.2024	Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Hasta –Hastane İlişkileri
22.05.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	İnsan Bedeni, Post-Modernizm ve Sağlık
29.05.2024	Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Türkiye’de Sağlık Sistemi
05.06.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN Arş.Gör.Dr. Mesiya AYDIN	Öğrenci Çalışmaları
12.06.2024	Arş.Gör.Dr. Dilek ÇELİK EREN	Sonuç ve Değerlendirme

4. DERS KİTABI / MALZEMESİ / ÖNERİLEN KAYNAKLAR:

1. Açıkgöz R. (2021). Hastalık, Sağlık ve Toplum. Bir Sağlık Sosyolojisi İncelemesi. DBY Yayınları
2. Akçaoğlu A. (2022). Sağlık Sosyolojisinde Yeni Bir Perspektif: Sağlık Sermayesi. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi, 12(3), 475-482.
3. Cirhinlioğlu Zafer. (2019). Sağlık Sosyolojisi, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara.
4. Ekizer A. (2020). Sağlık Sosyolojisi Ve Tarihsel Gelişimi. Selçuk Sağlık Dergisi, 1(1), 1-12.
5. Özer Ö, Şantaş F. (2019). Sosyolojik Boyutlarıyla Sağlık. Nobel Akademik Yayıncılık.
6. Sarı Ö, Yıldız H. (2016). Sağlık Sosyolojisi, Lisans Yayınları, Ankara.
7. Tecim E.(2018). Sağlık Sosyolojisi. Çizgi Kitabevi